

Bevásárlóközpontok és hipermarketek Magyarországon és Debrecenben

Tömöri Mihály, V. évf., DE TTK

Témavezető(k): **Prof. Dr. Süli-Zakar István** tanszékvezető egyetemi tanár
DE Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék

A kereskedelem több ezer éves hagyományokra tekint vissza az emberiség történetében. Jelentősége időben és térben természetesen folyamatosan változott, de alapvető fontosságát mindig megőrizte.

Napjainkban a bevásárlóközpontok és hipermarketek – más fejlett országokhoz hasonlóan – Magyarországon is markánsan átalakították a kiskereskedelem szerkezetét, ami mindenképpen indokolja a tudományos kutatások szükségességét.

A bevásárlóközpontok és hipermarketek elemzése számos tudomány, szakterület felől közelíthető meg. Geográfus hallgató lévén, dolgozatomban mindenképp az üzletközpontok térszerkezetében, telephelyválasztásában megfigyelhető sajátosságokat igyekeztem feltárni és bemutatni. Emellett vizsgálataim során elsődlegesen az ember (azaz a vásárló) jelentőségét emelem ki, a vásárlási szokások és az üzletközpontokról kialakult vélemények kapcsán.

Dolgozatom első részében röviden megindokolom a földrajzi szempontú megközelítések létjogosultságát a bevásárlóközpontokkal kapcsolatos vizsgálatok során. Majd a bevásárlóközpontokkal kapcsolatos fogalmakat próbálom meg tisztázni. Ezután a bevásárlóközpontok kialakulásának történetét és az üzletközpontok létrejötté háttérben álló legfontosabb tényezőket tekintem át az Amerikai Egyesült Államok példáján. Az első rész a bevásárlóközpontok csoportosításával zárul.

Elemzésem második gondolati egységében a bevásárlóközpontok és hipermarketek hazai megjelenésével, gazdasági súlyával és térszerkezetével foglalkozok. A területi sajátosságokat három szinten (régiók, kistérségek, települések) mutatom be.

A dolgozat harmadik részében, a Debrecenben található a bevásárlóközpontok és hipermarketek helyzetét, fejlődését, telephelyválasztási sajátosságait elemzem. A vizsgálatok elsősorban saját kérdőíves kutatási eredményeimre támaszkodnak, melynek során a debreceniek vásárlási szokásait, az új üzletközpontokról kialakult véleményeket, attitűdöket próbáltam meg felmérni.

Dolgozatomat egy olyan jövőképpel zárom, melyben a terület- és településfejlesztő geográfusok jelentős szerepet fognak játszani a modern, nagy alapterületű üzletközpontok térszerkezetének meghatározásában, oly módon, hogy a környezetvédelmi és a helyi lakosság életminőségi szempontjai minden más tényezővel szemben elsőbbséget fognak élvezni.